

**Apel Komisji Zakładowych OZZ Inicjatywa Pracownicza przy uczelniach wyższych
i Polskiej Akademii Nauk ws. warunków wynagradzania w nauce
i szkolnictwie wyższym**

Jako osoby pracujące na uczelniach wyższych i w instytutach Polskiej Akademii Nauk apelujemy do Ministra Edukacji i Nauki, Rządu RP oraz wszystkich partii politycznych w Sejmie RP o podjęcie zdecydowanych działań na rzecz poprawy warunków pracy i płacy na polskich publicznych uczelniach wyższych i w Polskiej Akademii Nauk. Sektor ten, podobnie jak inne najważniejsze obszary życia społecznego (edukacja, ochrona zdrowia, opieka społeczna czy kultura), wymaga znacznego dofinansowania ze środków budżetowych oraz wprowadzenia instytucjonalnych gwarancji stabilnego funkcjonowania w kolejnych latach. Sprzeciwiamy się przerzucaniu na pracowników i pracownice sektora publicznego kosztów finansowych pandemii w postaci rosnących cen dóbr konsumpcyjnych i opłat za usługi publiczne czy zwiększenia obciążeń w pracy.

Publiczna nauka i szkolnictwo wyższe w Polsce od lat są niedofinansowane i opierają się na nisko wynagradzanej pracy pracowników i pracownic akademickich, naukowo-technicznych, administracyjnych i obsługi, w tym bibliotek. Kolejne rządy uciekają od tego problemu, skupiając się na reformach pogłębiających intensywność pracy i konkurencję uczelni o ograniczone środki budżetowe. W ostatnich latach wskaźnik regulacji płac na uczelniach jedynie nieznacznie przewyższał poziom inflacji i nie osiągnął 10% złożonych w obietnicy wyborczej przez ministra Gowina. Rosnące koszty życia zmuszają pracowników i pracownice do przechodzenia do sektora prywatnego lub wyjazdu na uczelnie zagraniczne, co znacznie osłabia potencjał polskiej nauki. Pozbawiona prawnych gwarancji finansowania, jest ona w istocie zakładnikiem kolejnych rządów. Dzieje się to ze szkodą również dla tysięcy obecnych i przyszłych studentów, którzy nie mogą być pewni dostępu do darmowego i jakościowego wykształcenia w najbliższych latach.

Te tendencje zintensyfikowały się w latach 2020-2021. Podczas gdy rząd projektował kolejne tarcze dla przedsiębiorstw prywatnych i zwiększał wydatki na zbrojenia i służby mundurowe, sferze budżetowej miał do zaoferowania zamrożenie płac i zaciskanie pasa. Symboliczny wzrost subwencji i dotacji dla uczelni wyższych (3,5% w 2021 roku oraz 0,6% w roku 2022) zupełnie nie przystaje do rosnących kosztów utrzymania osób pracujących w tym sektorze. Z rozczarowaniem przyjęliśmy również decyzję rządu o wzroście wydatków inwestycyjnych w 2021 roku, przy braku jakiegokolwiek waloryzacji płacowej części budżetów uczelni i instytutów Polskiej Akademii Nauk. Realne obniżki płac dotyczą w szczególności osoby dopiero rozpoczynające karierę akademicką oraz nisko wynagradzane grupy pracownicze zatrudnione w administracji i obsłudze. Pogorszenie płacy to kolejne źródło frustracji pracowników nauki i szkolnictwa wyższego, obok powszechnego przepracowania i poczucia niestabilności

wywołanego ciągłymi manipulacjami w kryteriach ewaluacji podporządkowanych partyjnym i ideologicznym interesom.

W związku z powyższym apelujemy o:

1. Dostosowanie warunków finansowania uczelni wyższych i Polskiej Akademii Nauk w 2022 roku do faktycznych kosztów życia w kraju poprzez:
 - **zwiększenie łącznej kwoty dotacji i subwencji na uczelnie wyższe oraz instytuty Polskiej Akademii Nauk w budżecie państwa na rok 2022 o 2,5 mld zł** (dwa razy po 10% w porównaniu z rokiem 2020). Taka wysokość subwencji pozwoliłaby na podniesienie wynagrodzeń zasadniczych wszystkich osób zatrudnionych w sektorze;
 - **wzrost wynagrodzeń wszystkich pracowników nauki i szkolnictwa wyższego o 20% w porównaniu z poziomami z 2020 roku** w celu wyrównania stale rosnących kosztów utrzymania;
 - **waloryzację wynagrodzenia podstawowego profesora do kwoty 9030 zł**, co pozwoli na adekwatną waloryzację minimalnych wynagrodzeń nauczycieli akademickich na niższych stanowiskach.
 - **zwiększenie minimalnej wysokości stypendium doktoranckiego do:**
 - 45% wynagrodzenia profesora – do miesiąca, w którym została przeprowadzona ocena śródkresowa;
 - 60% wynagrodzenia profesora – po miesiącu, w którym została przeprowadzona ocena śródkresowa.
2. Wprowadzenie mechanizmów instytucjonalnych gwarantujących stabilny rozwój polskiej nauki i szkolnictwa wyższego oraz systematyczną poprawę warunków wynagradzania dla wszystkich osób pracujących w tym sektorze, w tym:
 - automatyczną waloryzację płac wszystkich pracujących o wskaźnik równy co najmniej stopie wzrostu średniego wynagrodzenia w gospodarce narodowej, powiązaną z adekwatnym wzrostem subwencji budżetowej dla nauki i szkolnictwa wyższego i gwarancjami finansowania dla wszystkich dyscyplin nauki;
 - wprowadzenie stawek minimalnych na stanowiskach administracji i obsługi w wysokości co najmniej 110% wynagrodzenia minimalnego w gospodarce narodowej;

OGÓLNOPOLSKI ZWIĄZEK ZAWODOWY INICJATYWA PRACOWNICZA

- wprowadzenie i ujednoczenie minimalnych stawek godzinowych za prowadzenie zajęć dydaktycznych na umowach cywilno-prawnych (nie niższych niż stawki za godziny ponadwymiarowe). Praca dydaktyczna powinna być wynagradzana niezależnie od rodzaju umowy w ten sam sposób.

3. Podniesienie odpisu na zakładowy fundusz świadczeń socjalnych z 6,5% wysokości planowanych przez uczelnię w roku poprzednim rocznych wynagrodzeń osobowych do 7,5%.

Wzywamy Ministra Edukacji i Nauki, Rząd RP oraz wszystkie partie polityczne w Sejmie RP do uwzględnienia wymienionych postulatów w ustawie budżetowej na 2022 rok, Prawie o szkolnictwie wyższym oraz odpowiednich rozporządzeniach. Zamiast podporządkowania szkolnictwa wyższego partyjnym interesom żądamy stworzenia godnych warunków pracy wszystkim grupom pracownic i pracowników.

Wzywamy wszystkich pracowników i pracownice nauki i szkolnictwa wyższego w Polsce, a także doktorantów i osoby studiujące do wyrażania sprzeciwu wobec obecnej polityki finansowania uczelni. Zachęcamy Was do organizowania się w miejscu pracy, do udziału w pikietach i demonstracjach, do publicznego zabierania głosu a temat warunków pracy i płacy oraz do wszelkich innych symbolicznych form protestu. Wszystkie osoby, którym leży na sercu dobro nauki i szkolnictwa wyższego w Polsce, zapraszamy do akcji solidarnościowych planowanych w dniach poprzedzających czytanie budżetu na 2022 rok w Sejmie RP 15 grudnia, a także do udziału w ogólnopolskim międzyzwiązkowym proteście 20 grudnia.

Komisja Zakładowa OZZ Inicjatywa Pracownicza przy Uniwersytecie Gdańskim

Komisja Zakładowa OZZ Inicjatywa Pracownicza przy Uniwersytecie Jagiellońskim

Komisja Zakładowa OZZ Inicjatywa Pracownicza przy Uniwersytecie Mikołaja Kopernika
w Toruniu

Komisja Zakładowa OZZ Inicjatywa Pracownicza przy Uniwersytecie Warszawskim

Komisja Zakładowa OZZ Inicjatywa Pracownicza przy Uniwersytecie Wrocławskim

Komisja Międzyzakładowa OZZ Inicjatywa Pracownicza przy Polskiej Akademii Nauk i Akademii
Sztuk Pięknych w Warszawie

Komisja Międzyzakładowa OZZ Inicjatywa Pracownicza przy Teatrze Ósmego Dnia
i Uniwersytecie Artystycznym im. Magdaleny Abakanowicz w Poznaniu

Komisja Międzyzakładowa OZZ Inicjatywa Pracownicza przy Uniwersytecie Pedagogiczny im.
KEN w Krakowie

*w imieniu powyższych
z wyrazami szacunku*

